

SCI-CONF.COM.UA

WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

**ABSTRACTS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 27-29, 2021**

**TORONTO
2021**

WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Abstracts of V International Scientific and Practical Conference

Toronto, Canada

27-29 January 2021

Toronto, Canada

2021

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “World science: problems, prospects and innovations” (January 27-29, 2021) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. 1300 p.

ISBN 978-1-4879-3793-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // World science: problems, prospects and innovations. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-world-science-problems-prospects-and-innovations-27-29-yanvarya-2021-goda-toronto-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: toronto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Perfect Publishing ®

©2021 Authors of the articles

41.	Антоненко І. В. ПРИЙОМИ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ІНЖЕНЕРНИХ СПОРУД УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ВОДОНАПІРНИХ ВЕЖ.	264
42.	Асадов Н. З. АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ГЕМОГРАММЫ У БОЛЬНЫХ С ХРОНИЧЕСКОЙ ИШЕМИЕЙ НИЖНИХ КОНЕЧНОСТЕЙ.	274
43.	Байбакова О. О., Постолюк М. І. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ.	276
44.	Байназарова О. О. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.	283
45.	Балашов К. В., Кащенко В. І. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗДОРОВ'Я ТА КУРІННЯ: ПОГЛЯД ЛІКАРІВ.	290
46.	Безбородих С. М. ГУМАНІСТИЧНІ ЦІННОСТІ МОЛОДІ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	295
47.	Богута В. М. ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗВО.	299
48.	Бондар О. С., Макей О. П., Ясна Н. С. КВАНТОВО-ХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НОВИХ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ СПОЛУК РЯДУ 5-ЦИКЛОПРОПІЛ-1,3-ОКСАЗОЛУ.	304
49.	Бородавка Є. В., Горда О. В., Яценко М. І., Пороховник Д.-О. І., Камінський А. Ю. ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ СИСТЕМИ ДІАГНОСТИКИ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ БУДІВЕЛЬ НА ОСНОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МІКРОСЕЙСМІЧНИХ КОЛИВАНЬ.	310
50.	Булавіна С. Є., Козлюк М. В. ПРАВОВА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.	319
51.	Булиніна О. Д., Булінін В. О. ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ ТА ПРАВА В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.	330
52.	Бутузова Л. П., Бондар В. О. НАРАТИВ УЧНІВСЬКОГО БУЛІНГУ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ.	337
53.	Варнавська І. ОСНОВНІ ФОРМИ І ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО КОЛЕДЖУ.	347
54.	Варга Н. І. СУТНІСТЬ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ.	357

УДК: 378:373.011.3-051-047.22:612.821

**ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ ТА ПРАВА В ПРОЦЕСІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

Булініна Оксана Дмитрівна

магістр, асистент

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Булінін Владислав Олександрович

аспірант

Українська інженерно-педагогічна академія

м. Харків, Україна

Анотація: Аналіз відповідей респондентів дає підстави стверджувати, що в судженнях абітурієнтів і студентів прослідковується єдиний підхід до питань щодо заробітної плати, сім'ї та друзів. Обидві категорії опитаних погано уявляють собі умови праці фахівця з історії та права. Опитування вчителів-практиків показало, що на їхню професійну спрямованість впливають такі фактори, як заняття улюбленим видом діяльності, колектив, заробітна плата, матеріально-технічне забезпечення. Помітним є той факт, що респондентів-учителів слабо мотивують такі чинники як престижність професії та думка родини.

Ключові слова: педагогічна майстерність у майбутніх педагогів, педагогічне спостереження, педагогічне дослідження, анкетне опитування.

Сучасний рівень розвитку суспільства, освіти та науки висуває високі вимоги до компетентності фахівців різних напрямів, що потребує суттєвих змін у професійній підготовці. Особливо відчутні потреби вдосконалення педагогічної освіти, зокрема навчання майбутніх учителів історії та права.

Конкуренція на ринку праці передбачає перехід до ефективніших форм реалізації прогресивних ідей гуманістичної парадигми освіти у практиці загальноосвітньої школи, що вимагає підготовки висококваліфікованих учительських кадрів.

Суспільно-політичні зміни, що відбулися в Україні, суттєво змінили сутність професійної діяльності вчителів історії та права. Водночас, традиційні зміст, форми і методи їхньої підготовки не повністю відповідають вимогам сьогодення, не сприяють формуванню вчителя як активної, творчої особистості. Тому винятково важливого значення набуває модернізація процесу навчання вчителів історії та права у закладах вищої освіти, де відбувається опанування студентами комплексом знань, умінь і навичок, їхній професійний розвиток, формуються інтереси, професійні мотиви та ціннісні орієнтації, що завершується виробленням професійно-педагогічної позиції. На ЗВО (заклад вищої освіти) покладається відповідальність за підготовку нового покоління педагогів, зміст і рівень кваліфікації яких адекватні інноваціям, що відбуваються в галузях історії, права та освітньої діяльності.

Сьогодні в теорії і практиці вищої педагогічної освіти накопичено значний досвід, який охоплює багато аспектів професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів. В останні десятиліття у вітчизняній та закордонній педагогіці приділяється велика увага неперервній педагогічній освіті [1, с. 80], педагогічній майстерності [2, с. 110]. Особлива увага приділяється питанням самоосвіти, самоактуалізації, самовдосконалення майбутніх педагогів [3, с. 15].

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про увагу науковців до таких аспектів підготовки майбутнього вчителя: формуванню педагогічної творчості [4, с. 25], формування професійної компетентності майбутніх учителів [5, с. 15].

Науковці підкреслюють високу ефективність сучасних методів навчання у історичній та правовій освіті, проте їх застосування для вивчення педагогічних дисциплін висвітлено недостатньо. Проблема підвищення

ефективності професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів історії та права в педагогічних закладах вищої освіти (ЗВО) залишається малодослідженою. Водночас, ще менш вивченими є особливості навчання майбутніх учителів у ЗВО галузей історії та права. Попри педагогічну спрямованість цих закладів, чинна система професійної підготовки в них спрямована більшою мірою на розвиток педагогічної майстерності та загальнонаукового компоненту освіти майбутніх учителів історії та права, що не забезпечує випускникам рівня педагогічної компетентності відповідно соціального запиту.

Отже, незважаючи на значення проведених наукових пошуків, проблема професійної підготовки майбутніх вчителів історії та права у закладах вищої освіти (ЗВО) недостатньо досліджена в теоретичному аспекті, а традиційна система освіти не в змозі забезпечити органічне входження нової генерації вчителів у складне та швидкозмінне поле різнопланових потреб освітньої діяльності в сучасній школі.

Мета педагогічного дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні, розробці й частковій експериментальній перевірці розробленого дослідницького інструментарію оцінювання мотиваційно-ціннісної складової особистісного компонента педагогічної майстерності майбутніх учителів історії та права.

Матеріали та методи дослідження. Для дослідження були обрані 50 вступників у Харківському національному педагогічному університеті ім. Г.С. Сковороди (ХНПУ), 50 студентів III курсу історичного та юридичного факультетів та 50 вчителів-практиків, які проходили підготовку в інституті підвищення кваліфікації, перепідготовки (ІПКП) ХНПУ зі 014 спеціальностей “Середня освіта (Історія) та 081 Право”, які дали добровільну письмову інформовану згоду на участь у дослідженні.

Для вирішення завдань були використані теоретичні (вивчення, аналіз і узагальнення наукової, психолого-педагогічної та навчально-методичної літератури з проблеми дослідження) та емпіричні (тестування студентів для

визначення рівня теоретичної підготовки з питань формування педагогічної майстерності у майбутніх педагогів; бесіда, педагогічне спостереження, анкетне опитування студентів, моніторинг, вивчення та узагальнення педагогічного досвіду) методи дослідження.

Результати дослідження оброблялися параметричними та непараметричними методами математичної статистики з коефіцієнтом достовірності $P < 0,05$.

Результати дослідження. Респондентам пропонувалося проранжувати соціотарні та інтерперсональні фактори за їх впливом на професійну спрямованість. Установлено, що в абітурієнтів вибір професії зумовлюють такі фактори, як навчальний колектив, особистість педагога (вчителя історії та права), престижність занять історією та правом. Ця група факторів, як правило, має прояв у процесі занять обраним видом діяльності.

Цікавим є той факт, що на професійну спрямованість абітурієнтів слабо впливають такі фактори, як статус педагога в суспільстві, сім'я, друзі. Аналіз суджень респондентів показав, що на професійну спрямованість впливає безпосереднє оточення у процесі занять історією та правом: колектив, особистість викладача, престижність занять правом та історією, заробітна плата. Безперечно, що кваліфікація юриста та історика абітурієнтів дещо підсилює професійну мотивацію, але разом з тим вона не є основним фактором. У зв'язку з цим установлено, що на думку студентів головною для майбутнього фахівця у галузі історії та права є педагогічна (фахова) майстерність [6, с. 25]. Водночас, вважаємо, що основним показником компетентності випускників є засвоєні способи педагогічної діяльності. Це стосується всіх фахівців галузі, а не лише вчителів історії та права. Тому лише підвищення педагогічної майстерності студентів ні в якому разі не може бути метою професійної освіти у профільних ЗВО [2, с. 112]. Окрім цього, є дані про те, що з кожним курсом значна кількість студентів у силу різних обставин припиняє свої заняття історією та правом [7, с. 38]. Можна стверджувати, що група факторів,

пов'язаних з удосконаленням в обраному виді діяльності, часто знижує ефект професійно-мотиваційних впливів.

Виявлено також, що на студентів ЗВО галузей історії та права менший вплив здійснюють такі фактори як вплив сім'ї, друзів і статус фахівців у суспільстві. Відповіді студентів свідчать про те, що вони слабо усвідомлюють соціальну значимість обраної професії. Одержані дані підтверджують точку зору І. Підласого про те, що переважна більшість студентів, які навчаються у ЗВО, невиразно уявляють свою майбутню професію [8, с. 236].

Аналіз відповідей респондентів дає підстави стверджувати, що в судженнях абітурієнтів і студентів прослідковується єдиний підхід до питань щодо заробітної плати, сім'ї та друзів. Обидві категорії опитаних погано уявляють собі умови праці фахівця з історії та права. Опитування вчителів-практиків показало, що на їхню професійну спрямованість впливають такі фактори, як заняття улюбленим видом діяльності, колектив, заробітна плата, матеріально-технічне забезпечення. Помітним є той факт, що респондентів-учителів слабо мотивують такі чинники як престижність професії та думка родини.

Звернемо увагу на цікаву тенденцію, виявлену під час опитування студентів і вчителів-практиків. Виявлено прагнення до самореалізації в студентів у межах їх діяльності (досягнення результату в професії), а у вчителів – у процесі виконання професійної діяльності. Потреба самовираження у цієї діяльності вказує на недостатній рівень сформованості у студентів професійно-педагогічної спрямованості під час навчання у ЗВО. Налаштованість на самореалізацію, виявлену у вчителів-практиків, необхідно розвивати вже в період професійної підготовки.

Висновки:

1. На думку студентів головною для майбутнього фахівця у галузі історії та права є педагогічна майстерність, але вони слабо усвідомлюють соціальну значимість обраної професії.

2. В судженнях абітурієнтів і студентів прослідковується єдиний підхід до питань щодо заробітної плати, сім'ї та друзів, але вони погано уявляють собі умови праці фахівця з історії та права.

3. Виявлено прагнення до самореалізації у студентів в межах їх діяльності (досягнення результату в професії), а у вчителів – у процесі виконання професійної діяльності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гуревич Р. Неперервна освіта педагога: мотиваційні чинники /Р. Гуревич, А.Коломієць // Професійна освіта: педагогіка і психологія: польсько-український журнал / за ред. Т. Левовацького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. – Ченстохова – Київ: AJD, 2003. – IV. – С. 75-84.

2. Зязюн І.А. Процеси модернізації сучасної педагогічної освіти в Україні / І.А. Зязюн // Професійна освіта: педагогіка і психологія: польсько-український журнал / за ред. Т. Левовацького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. – Ченстохова – Київ: AJD, 2006. – VIII. – С. 105-115.

3. Шестакова Т.В. Формування майбутніх педагогів до професійного самовдосконалення: автореф. дис..канд. пед. наук: 13.00.04. – Київ, 2006. – 22 с.

4. Мартишина Н.В. Становление и развитие творческого потенциала педагога в системе непрерывного педагогического образования: автореф. дис. на соискание уч. степени доктора пед. наук: спец. 1300.01 „Общая педагогика, история педагогики и образования” / Н.В. Мартишина. – Рязань, 2009. – 40 с.

5. Подобєдова Т.Ю. Підготовка майбутніх учителів гуманітарного профілю до педагогічного проектування: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04. – Луганськ, 2005. – 21 с.

6. Богданова І.М. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів на основі застосування інноваційних технологій: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04/ І.М. Богданова. – К., 2003. – 38 с.

7. Боровська І.М. Зростання ролі історичних знань у процесі формування професійної культури вчителя / І.М. Боровська // Формування професійної

культури вчителя в контексті інтеграції України в європейський освітній простір: матеріали регіон. наук.-практ. семінару, [22-23 травня 2007 року] /Міністерство освіти і науки України, Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2017. – С. 37–39.

8. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: учеб. для студ. пед. вузов: в 2 кн. / И.П. Подласый. – М.: ВЛАДОС, 1999. - Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.